



**ZASTĘPCA
GŁÓWNEGO INSPEKTORA PRACY**
Jarosław Leśniewski

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU
L.dz. SPS-WP. 020.189.17.2020
Data wpływu 05-02-2021

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS
L.dz. DS-175-22/21(2)
Data wpływu 04.02.2021

Warszawa, 2021-02-03



UNP:GIP-21-07468
GIP-GPP.021.4.2021.2

Do druku nr 901

**Pan
Dariusz Salamończyk
Zastępca Szefa
Kancelarii Sejmu**

Szanowny Panie Ministrze,

odpowiadając na pismo z dnia 16 grudnia 2020 r. (SPS-WP-020-189(7)/20) w sprawie przedstawienia opinii do poselskiego projektu ustawy o spółdzielniach uczniowskich, pragnę zwrócić uwagę na następujące kwestie związane z prawem pracy:

Projektowana regulacja budzi wątpliwości w zakresie dotyczącym zatrudniania członków spółdzielni uczniowskich. Stosownie do art. 8 ust. 2 projektu przedmiotem działalności spółdzielni uczniowskiej może być:

- 1) nabywanie i wytwarzanie oraz sprzedaż na terenie szkoły lub placówki artykułów służących zaspokajaniu potrzeb uczniów, wychowanków i pracowników szkoły lub placówki;
- 2) świadczenie usług na rzecz szkoły, placówki lub osób trzecich;
- 3) uprawa roślin i chów drobnego inwentarza;
- 4) zbieranie runa leśnego i surowców wtórnych oraz ich sprzedaż;
- 5) podejmowanie działań na rzecz ekologii i środowiska lokalnego;
- 6) propagowanie idei i zasad spółdzielczych w środowisku szkolnym i lokalnym;
- 7) wytwarzanie i sprzedaż twórczości artystycznej i rękodzieła uczniów szkoły lub wychowanków spółdzielni;

8) organizowanie imprez kulturalnych, turystycznych i sportowych z udziałem szkoły lub placówki.

W myśl ust. 5 przy pracach wymienionych w ust. 2 pkt 1-5 i 7 spółdzielnia może zatrudnić swych członków na zasadach pracy społecznej lub za wynagrodzeniem na podstawie umowy o pracę, umów o dzieło lub zlecenia, z odpowiednim zastosowaniem przepisów o ochronie pracy młodocianych.

Należy dodać, że zgodnie z art. 9 ust. 1 projektu ustawy członkami spółdzielni uczniowskiej mogą być uczniowie szkoły lub wychowankowie placówki, w której spółdzielnia została założona, bez względu na to, czy mają zdolność do czynności prawnych.

Z uwagi na wynikające z Kodeksu pracy ograniczenia dotyczące zatrudniania pracowników młodocianych (czyli osób, które ukończyły 15 lat, a nie przekroczyły 18 lat), należałoby przyjąć, że zatrudnienie na podstawie umowy o pracę byłoby możliwe w innym celu niż przygotowanie zawodowe, a mianowicie na zasadach określonych w art. 200¹ – 200² Kodeksu pracy przy wykonywaniu lekkich prac.

Należy zauważyć, że zgodnie z art. 200¹ § 3 Kodeksu pracy wykaz lekkich prac określa pracodawca po uzyskaniu zgody lekarza wykonującego zadania służby medycyny pracy. Wykaz ten wymaga zatwierdzenia przez właściwego inspektora pracy. Wykaz lekkich prac nie może zawierać prac wzbronionych młodocianym, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 204.

Projektowana ustawa wskazuje natomiast rodzaje prac, przy których spółdzielnia może zatrudnić swoich członków. Regulacja ta wymaga pogłębionej analizy w kontekście prac wzbronionych młodocianym. Przykładowo zgodnie z art. 8 ust. 2 pkt 3 projektu przedmiotem działalności spółdzielni uczniowskiej może być uprawa roślin i chów drobnego inwentarza. Dopuszczenie możliwości zatrudniania przy takich pracach młodocianych może kolidować zakazem wykonywania prac przy których występują zagrożenia czynnikami biologicznymi, przenoszonymi na człowieka przez kontakt ze zwierzętami lub produktami pochodzenia zwierzęcego, w szczególności:

- a) drobnoustrojami wywołującymi choroby odzwierzęce (zoonozy),
- b) alergenami pochodzenia zwierzęcego, w tym wydalinami, roztoczem, sierścią, łupieżem zwierząt hodowlanych, pyłem jedwabiu naturalnego, pierzem ptaków, mączką rybną, występującymi w hodowli i przetwórstwie (załącznik nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 sierpnia 2004 r. w sprawie wykazu prac wzbronionych młodocianym i warunków ich zatrudniania przy niektórych z tych prac; Dz. U. z 2016 r. poz. 1509).

Analizując kwestię zatrudniania członków spółdzielni na podstawie umowy o pracę należy zwrócić uwagę na jeszcze jeden aspekt, a mianowicie prawną i faktyczną możliwość pełnienia przez spółdzielnię uczniowską funkcji pracodawcy, na którym ciąży szereg obowiązków związanych z zatrudnianiem pracowników, w tym związanych z zapewnieniem bezpiecznych warunków pracy.

Z poważaniem,

Jarosław Leśniewski
Z-ca Głównego Inspektora Pracy
/-podpisano elektronicznie-/